

La démocratie – une idée neuve (Demokracia – jedna nová idea)

86^e Semaine sociale de France

(86. Sociálne týždne Francúzska)

Paríž 25. – 27. novembra 2011

V dňoch 25. – 27. novembra 2011 sa uskutočnila 86. sesia Sociálnych týždňov Francúzska (86^e *Semaine sociale de France*) na tému „Demokracia – jedna nová idea“ (*La démocratie – une idée neuve*). Toto zhromaždenie malo 3 100 účastníkov, medzi nimi aj 80 z iných európskych krajín (7 delegácií). Zo Slovenska bolo desať účastníkov.

Akcia sa už po druhýkrát konala v Parku kvetov (Parc Floral de Paris) blízko zámku vo Vincennes, na južnom okraji veľkého Paríža. Toto podujatie má svoj tradičný priebeh – predstavia sa významní francúzski odborníci na zvolenú tému – tento rok to boli Olivier Mongin, Paul Thibaut, Pierre Manent a Jean Luc Marion. Priestor dostali aj zástupcovia neziskových združení V. Davienne, A. Nouira, predstavitelia veľkých medzinárodných organizácií, ako Pascal Lamy, generálny tajomník Svetovej organizácie obchodu, prednášku mal Michel Camdessus. Zo zahraničných prednášajúcich to boli A. Smolar, poradca bývalého poľského prezidenta T. Mazowieckého, a bývala prezidentka Lotyšska Vaira Vike-Freiberga. Duchovnú stránku viedol biskup Michel Santier z diecézy Créteil a bratia z ekumenickej komunity v Taizé. Moderovali známi publicisti a novinári z revue *Esprit*, *La Croix*, *La Vie*, *Le Monde des Religions*. Podujatie otvoril a potom aj uzavrel prezident *Semaine sociale de France* (Sociálnych týždňov Francúzska) Jérôme Vignon.

Celé podujatie je dokonale zorganizovaný festival kresťanských sociálnych aktivít. Prezentujú sa tu veľké kresťanské vydavateľstvá kníh a periodík, redakcie kresťanských rádii a televízneho vysielania, kresťanské občianske združenia... Celé toto podujatie sa nahráva a bude k dispozícii v elektronickej a neskôr tlačenej forme. Organizáciu *Semaines sociales de France* možno spoznať cez ich web-stránku: <http://www.ssf-fr.org>

Prednášky boli veľmi atraktívne, tematicky i formou podania živé a vzbudzovali vždy veľa otázok, ktoré účastníci neustále posielali na predsednícky stôl alebo animátorom. Otázky boli veľmi konkrétne, dotýkali sa najmä možných riešení súčasnej zložitej situácie. Pýtali sa najmä na kresťanské vízie riešenia budúcnosti Európy.

Časopis *Esprit*, ktorý založil veľký francúzsky kresťanský mysliteľ a aktivista, prívrženec personalizmu Emmanuel Mounier, uverejnil na stránkach svojho júlového čísla článok profesora Schlegela „Nenaplnenie demokracie“. Ten-

to článok podáva hodnotením diela M. Gaucheta problematiku kresťanského videnia demokracie v modernom svete. To bol dobrý základ pre ďalšiu diskusiu. Podnietil ju O. Mongin, šéfredaktor revue *Esprit*, svojím vstupom „Názor robí demokraciu“. Hodnotil vplyv hromadných oznamovacích prostriedkov, ankiet a prieskumov verejnej mienky na chod demokracie a utváranie dlhodobých vízií v spoločnosti. Pokračoval filozof P. Thibaud prednáškou „Veľkosti a nedostatky demokracie“. Zdôraznil, že sloboda, sociálna spravodlivosť a ekonomický rast sú nutné podmienky pre demokraciu. Súčasná kríza ľudstva, spoločnosti vnáša napätia a prináša rast nerovností, ktoré nútia k uvažovaniu o nutnosti obnovy prístupu ku slobode v spoločnosti. Dnešná spoločnosť je poznačená veľkým vzdalovaním sa myslenia jej základne – „ľudu“ a jej vedúcich – „elít“ – expertov, politikov, poradcov. Demokracia je poznačená istou apatiou „obyčajných ľudí“, fatalizmom, neistotou a rastom populizmu. O tom, ako to riešiť, hovoril filozof P. Manent. Hovorilo sa o kríze prechodných inštitúcií – občianskych združení, odborov, korporácií. Spomenulo sa i vnímanie demokracie aktívnymi kresťanmi – katolíkmami aj v rámci Katolíckej cirkvi. Názor ekleziológie predstavil profesor z Katolíckeho inštitútu v Paríži Laurent Villemin a myslenie aktívnych kresťanov prezentovala Christine Pedotti.

Jean Luc Marion hovoril o potrebe uvažovať o novom prístupe k človekovi a k jeho formácii od ekonomického človeka k novému človekovi, ktorý nebude priamo závislý od myslenia výmeny, ale od základov daru a nezištnosti. Toto je úplne nový prístup a môže priniesť veľa podnetov pre aktivity jednotlivcov, ako i spoločenských a celej spoločnosti. Cesta k interpretácii predložených názorov je otvorená na obohatenie tých, čo majú hľadať riešenia problémov, aby sa usilovali hľadať spoločne, aby to viedlo k aktívnemu zapojeniu spoločnosti pri riešení spoločných záležitostí. Nejde o zrušenie alebo podriadenie ekonomickej stránky spoločnosti, ale o zvýšenie zmyslu spolupráce a dobrovoľníctva.

Na zhromaždení Sociálnych týždňov Francúzska sa hovorilo aj o nutnosti posilniť spoluprácu a spoločnú víziu v európskom priestore. Vzhľadom na pokračujúcu globalizáciu musí byť európsky projekt prehodnotený. Nestačí pristupovať k týmto záležitostiam len z pohľadu subsidiarity. Európska únia predstavuje našu energetickú, finančnú budúcnosť a vytvára vhodnú atmosféru mieru v našej oblasti.

Okrem prednášok sa uskutočnil i seminár – poslucháči boli rozdelení do skupín po desiatich účastníkoch a vopred boli určení animátori, ktorí viedli seminár pod názvom „Skúsenosť demokratického rozhodovania“. Vybraných tém bolo dvanásť. V týchto skupinách mal každý účastník možnosť vyjadriť sa k vybranej téme – názory sa zaznamenali a animátor ich na záver sformuloval do výstupu skupiny.

Účastníci dostali podrobný program aktivít, vrátane mimoriadneho čísla časopisu *Projet*, revue združenia Ceras – Strediska výskumu sociálnej aktivity, ktoré založila v roku 1903 Spoločnosť Ježišova. V tomto zborníku sú v troch kapitolách uverejnené články zaoberajúce sa demokraciou: 1. „Tam, kde sa to nečakalo“ – o demokratických aktivitách napríklad v arabských krajinách, 2. „Obnoviť túto debatu“ – o obnovení zásad demokratickej diskusie, 3. „Cirkev voči

demokracii“ – tri príspevky: jeden o princípe subsidiarity, druhý z pera známeho profesora P. Valadiera: „Katolicizmus a demokracia“ a autorom tretieho je Ch. Mellon: „Čo o tom hovorí Cirkev“.

Záverom celej sesie Sociálnych týždňov Francúzska bolo predstavovanie zámerov prezidentských kandidátov do volieb v roku 2012. Na predstavení sa zúčastnili niektorí kandidáti, napr. F. Bayrou a Ch. Boutin. Vyjadrovali sa k téme „Demokracia“ a ako oni vidia jej posilnenie v dnešných podmienkach.

Konštatovalo sa, že skutočnú, opravdivú demokraciu vytvárajú len ľudia demokrati. Preto je potrebné rozmýšľať o prehlbovaní výchovy, vzdelávania a formácie k demokracii, takisto aj o pestovaní novej demokratickej kultúry. Demokraciu nemôžu hlásať ľudia bez pevnej občianskej morálky, bez podpory aktivizmu, bez hlásania ideálov tvorivosti a nádeje. Téma sesie Sociálnych týždňov Francúzska v roku 2012 bude „Muž – žena“.

Je zaujímavé, že vo Francúzsku sa tento rok konali ešte dve ďalšie masové akcie angažovaných kresťanov: okrem Sociálnych týždňov Francúzska to bola i akcia Nádvorie pohanov (*Le Parvis des Gentils*) v Paríži (24. – 25. marca), ktorá mala za cieľ nadviazať kontakty a dialóg s ľuďmi nehlásiacimi sa ku kresťanstvu, a Generálne stavy kresťanstva (*États Généraux du Christianisme*) v meste Lille (5. – 8. októbra).

Ing. Ivan Vojtaššák, CSc.
Belopotockého ul. 1
811 05 Bratislava
e-mail: vojaknavi@gmail.com